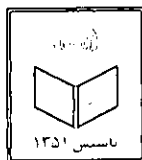

www.ketab.ir

اطلس جامع گیتاشناسی

راهنمای کامل جهان امروز

۹۳-۹۴

موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی

گیتاشناسی

WWW.GITASHENASI.COM

وضعیت نمایه سازی :	فیا.
شماره کتابشناسی ملی :	۳۵۴۴۷۳۲
شابک :	۱۵۰۰۰۰ ریال : ۹۷۸-۹۶۴-۳۴۲-۴۴۶-۶
عنوان و نام پدیدآور :	اطلس جامع گیتاشناسی ۹۴-۹۳ [اطلس]: راهنمای کامل جهان امروز/ تهیه و تدوین واحد پژوهش و تألیف گیتاشناسی؛ زیر نظر سعید بختیاری.
وضعیت نشر :	تهران: موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری :	۱۱ اطلس (۱۱۲ ص.) : رنگی؛ ۳۴×۲۴ س.م.
فروست :	سری اطلس های گیتاشناسی؛ ۵۶۰.
توصیفگر :	اطلس ها
	نقشه ها
	نقشه های جهان
	زمین در فضا
	منظومه شمسی
	نقشه سیاسی کشورها
شناسه افزوده :	بختیاری، سعید، ۱۳۳۰ -
شناسه افزوده :	موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی. واحد پژوهش و تألیف

طرح، تهیه، کارتوگرافی و چاپ از:

مؤسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی

نمایشگاه و فروشگاه مرکزی: تهران - میدان هفت تیر، ابتدای خیابان کربلای خان زند، شماره ۱۷، کد پستی: ۱۵۸۵۹۱۷۷۱۴، صندوق پستی: ۳۴۴۱-۱۵۸۵، تلفن: ۸۸۳۴۲۳۷۸-۸۲، نمابر: ۸۸۳۹۳۶۲

مرکز پخش و فروش: تهران - خیابان انقلاب اسلامی، چهارراه ولی عصر، جنب بانک ملی، دانشجو، خیابان رازی، خیابان استاد شهریار، شماره ۲۰، کد پستی: ۱۱۱۱۷۳۴۶۱۱، تلفن: ۶۶۷۰۳۲۲۱ و ۶۶۷۰۳۴۶۰ و ۶۶۷۱۳۶۰۳، نمابر: ۶۶۷۰۵۷۸۲

www.gitashenasi.com; E-mail: info@gitashenasi.com

※ اطلس جامع گیتاشناسی ۹۴-۹۳

※ تهیه و تدوین: واحد پژوهش و تألیف گیتاشناسی، زیر نظر سعید بختیاری

※ چاپ اول: پاییز ۱۳۹۳

※ چاپ و صحافی: هامون

※ تیراژ: ۲۱۰۰۰ جلد

※ قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ ریال

※ کلیه حقوق نشر برای مؤسسه گیتاشناسی محفوظ است.

هر گونه استفاده تکثیری، تقلید و اقتباس، اسکن و کپی برداری از این اثر، اعم از الکترونیکی و چاپ، چه بصورت کامل یا بخشی از آن، یا استفاده در نرم افزارها، بدون اجازه کتبی از مؤسسه گیتاشناسی ممنوع است و متخلفین به موجب قانون حمایت از مؤلفان تحت تعقیب قضایی قرار خواهند گرفت.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۳۴۲-۴۴۶-۶
ISBN 978-964-342-446-6

به نام خدا

مسکن آبان ماه ۱۳۹۰ در صفحات ۴۲ و ۴۳ اضافه شده است. لازم به ذکر است که آخرین تغییرات تقسیمات کشوری تا تیرماه ۱۳۹۳ لحاظ شده است. به علاوه، برای هر یک از هفلسایگان ایران و مناطق نفت خیز خلیج فارس نقشه‌های جداگانه‌ای به چاپ رسیده و در ادامه، نقشه‌هایی از برخی مناطق و کشورهای مهم قاره آسیا آمده است. نکته دیگر این که نقشه روسیه که معمولاً جزء کشورهای اروپایی محسوب می‌گردد، به علت این که قسمت عمده خاک آن در آسیا قرار گرفته، در این بخش آمده و به طور استثناء جهت تفکیک تقسیمات اداری آن، دو نقشه به آن اختصاص یافته است.

در چهارمین بخش، پس از دو نقشه طبیعی و سیاسی از اروپا، نقشه راهنمای اتحادیه اروپا (با آخرین تغییرات تا ژوئیه ۲۰۱۴) و نقشه‌های سیاسی متعددی از کشورهای مناطق مهم اروپا آمده است. سپس در بخش پنجم پس از درج دو نقشه طبیعی و سیاسی از آفریقا، سه صفحه به نقشه‌های دقیق تر از این قاره اختصاص یافته است.

بخش ششم به قاره امریکای شمالی و مرکزی تخصیص داده شده و در بخش هفتم نیز مجموعاً چهار نقشه طبیعی و سیاسی از قاره امریکای جنوبی و دو کشور مهم امریکای جنوبی، یعنی برزیل و آرژانتین درج شده است. سپس در طی سه صفحه، به نقشه‌های طبیعی و سیاسی کشورهای نواحی استرالیا و اقیانوسیه پرداخته شده و در پایان این قسمت نیز دو نقشه از مناطق پیرامونی قطب شمال و جنوب آمده است.

بخش انتهایی کتاب به معرفی کلی «کشورهای مستقل جهان» اختصاص یافته که طی آن مختصری از اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشورها در قالب جداولی یکسان درج گردیده است. به علاوه، در این جداول پرچم و سمبلیت هر کشور با استفاده از نقشه‌های مینیاتوری قاره آن چاپ شده است. برای تهیه جداول این بخش از آخرین منابع موجود تا تابستان ۱۳۹۳، از جمله سالنامه بریتانیک، سالنامه فیشر، سالنامه جهان و همچنین برخی سایت‌های اینترنتی استفاده گردیده است. در این بخش نرخ برابری ارزها بر اساس برابری ارزش دلار آمریکا (معادل ۲۵،۶۵۰ ریال) در مقایسه با دلار آمریکا (معادل ۱۰۰ دلار) درج شده است. همچنین در این بخش، به جای علامت اختصاری نام کشور، به گونه‌ای که بتواند دامنه اینترنتی کشورها ذکر شده است.

در این ویرایش، نقشه‌های اطلاعات مربوط به جدیدترین کشور جهان، یعنی «السودان جنوبی» هم آمده است. این کشور و هم به عنوان یک کشور مستقل یاد شده، که تا تابستان ۱۳۹۳، در مجموع ۱۰۷ کشور آن را به رسمیت شناخته‌اند.

امید است مجموعه حاضر به گوشه‌ای ولو کوچک از خواسته‌های دانش‌پژوهان و دانش‌آموزان و دانشجویان عزیز پاسخ دهد تا بر انجام وظیفه علمی و ملی خویش مفتخر باشیم. قدر مسلم آن است که استقبال هم میهنان عزیز، به ویژه فرهنگیان و فرهنگ دوستان از این گونه آثار و همچنین راهنمایی و ارشاد مشتاقان و صاحب نظران علم جغرافیا و نقشه، ما را بر آن خواهد داشت تا بیش از پیش بر تلاش خود بیفزاییم و در رسیدن به هدف‌های عالی‌تری چون تهیه و تدوین اطلس بین‌المللی جهان کوشا باشیم و از دشواری‌ها و کمبودها نهراسیم و هر گونه راهنمایی و ارائه طریق را با آغوش بار استقبال کنیم.

در پایان شایسته است تا از همکاران و مسئولین بخش‌های تدوین، کارتوگرافی، لیتوگرافی و چاپ، به ویژه آقای نادر حانمی، مسئول بخش فنی، که در آماده‌سازی این اطلس به جد کوشیده‌اند، سپاسگزار باشیم و تلاش آنان را با استقبال هم میهنان عزیز پاداش دهیم.

سعید بختیاری
مؤسسه گیتاشناسی
پاییز ۱۳۹۳

علم جغرافیا از دیدگاه کارشناسان و اندیشمندان، بیان موقعیت و شرح ویژگی مکانهاست و برخی، نام جاینگاری بر آن می‌نهند. در روزگار ما دانش جغرافیا و توپوگرافی همگام با سایر علوم از ترقیات و پیشرفت‌های شگرفی بهره گرفته و پیوند نزدیکی با علوم زمین‌شناسی، هواشناسی، ژئوفیزیک، دورگاو و یا به عبارت دیگر سنجش از دور و نجوم و سیاست و غیره برقرار ساخته و با چهره‌ای بس نوین پا در میدان گذارده و مشتاقان خویش را از منبع عظیم خود سیراب ساخته است.

نیاز و حس کنجکاوی، انسان‌ها را از دیرباز بر آن می‌داشت تا به ناشناخته‌ها دست یابند و زیستگاه خود را از نزدیک مورد شناسایی و بررسی قرار دهند. همگام با گسترش جوامع بشری، بر این تلاش افزوده شد و شناخت و بهره‌گیری از زیستگاه آدمیان، ابعاد گسترده‌ای یافت تا به حدی که در عصر حاضر به جایگاه والا و شایسته‌ای دست یافته و آگاهی از عوامل جغرافیایی و شناخت دست‌آوردهایی چون نقشه را بر همگامی ضروری ساخته است.

از موقعیت ممتاز ژئوگرافی و توپوگرافی و به ویژه نقشه، در استراتژی‌های ملی و طرح‌های آبادانی و نظامی و آموزشی و غیره، همگی به خوبی آگاهییم و جایگاه ارزشمند آن را به درستی می‌شناسیم. در زمینه آشنایی و ارتباط هر چه بیشتر و نزدیک‌تر با نقشه معارفیم. همین راستاست که سازمان‌های نقشه‌برداری و نقشه‌نگاری و مؤسسه جغرافیایی و توپوگرافی پا می‌گیرند و به پاس‌خگویی مشتاقان و راهنمایی و کمک‌رسانی به مراجعان می‌نشینند و سعی بر آن دارند تا با علم روز پیش روند و در روزگار پرهیز و آماده‌سازی خود بپیروانند.

مؤسسه گیتاشناسی نیز در طی چهل و دو سال فعالیت، آثار بسیاری را در زمینه جغرافیای عمومی و کاربردی منتشر نموده که معروف‌ترین آنها «اطلس کامل گیتاشناسی» است که از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۱ در زمره یکی از مهم‌ترین پرکاربردترین اطلس‌های جغرافیایی، مورد استفاده فارسی‌زبانان بوده است. در طی سالیان، در مطالب و شکل ارائه این اطلس تغییرات گوناگونی صورت گرفت و ویرایش‌های متعددی از آن به چاپ رسید.

از سال ۱۳۷۹ بازبینی و تجدید نظر اساسی در مطالب این اطلس در دستور کار مؤسسه گیتاشناسی قرار گرفت و با توجه به تغییرات گسترده‌ای که در شکل و محتوای این اطلس پدید آمد، نام آن به «اطلس جامع گیتاشناسی» تغییر یافت و نخستین ویرایش آن در سال ۱۳۸۲ به چاپ رسید. کلیه صفحات این اطلس به صورت رایانه‌ای تهیه شده و نقشه‌های طبیعی آن نیز با استفاده از فایل‌های مجموعه «ماوننتین‌های مپس» (Mountain High Maps) که توسط شرکت دیجیتال ویزدام تولید شده، به چاپ رسیده است. به منظور به روز رسانی سریع‌تر مطالب و اطلاعات نقشه‌ها و جدول‌ها، از سال تحصیلی ۸۵-۸۴، سعی شده این اطلس به صورت سالانه منتشر شود و ویرایش کنونی نهمین ویرایش سالانه محسوب می‌شود. از ویرایش هفتم، در مجموع ۱۶ صفحه جدید هم به بخش‌های مختلف اطلس افزوده شده است.

بخش نخست این مجموعه به مطالب عمومی زمین، منظومه شمسی و سیر تکاملی زمین از آغاز پیدایش تا کنون و همچنین خلاصه‌ای از «سیستم‌های تصویر نقشه» اختصاص یافته است. در این بخش، برای اولین بار، با اقتباس از کتاب نجوم به زبان ساده، اثر آقای دکتر محمد رضا خواجه‌پور، نگاهی کوتاه به تاریخ نجوم انداخته شده و ۴ صفحه نیز به نقشه آسمان شب اختصاص یافته است. بخش دوم با مجموعه‌ای از اطلاعات جغرافیایی آغاز گردیده و در ادامه، نقشه‌ای طبیعی از جهان، نقشه سیاسی جهان، جمعیت جهان، پوشش گیاهی جهان و آب و هوای جهان آمده است. با توجه به اهمیت روز افزون مسئله گرم شدن زمین و تبعات منفی آن برای تداوم حیات بر روی کره خاکی، در این بخش برای نخستین بار قسمتی از کتاب «زمین گرم»، نوشته آقای دکتر یوسف ثبوتی آورده شده است.

نقشه آسیا به صورت طبیعی و سیاسی در ابتدای بخش سوم قرار گرفته و پس از نقشه خاورمیانه، نقشه‌های متنوعی از ایران درج گردیده است. همچنین جدول مشخصات کلی تقسیمات کشوری ایران نیز با استفاده از آمارهای نفوس و

فهرست مطالب

زمین و منظومه شمسی

صفحه	عنوان
۵	خلاصه ای از تاریخ علم نجوم
۶-۹	نقشه آسمان شب
۱۰-۱۱	منظومه شمسی
۱۲-۱۳	سیر تکاملی زمین از آغاز تا کنون
۱۴-۱۵	زاین و فاه
۱۶-۱۷	ساختار زمین
۱۸-۱۹	سیستم های تصویر نقشه

جهان

صفحه	مقیاس	عنوان
۲۰-۲۳	-	اطلاعات جغرافیایی
۲۴-۲۵	۱:۹۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی جهان
۲۶-۲۷	۱:۶۳,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی جهان
۲۸-۲۹	۱:۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه توزیع جمعیت جهان
۳۰-۳۱	-	نقشه پوشش گیاهی جهان
۳۲-۳۳	۱:۳۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه آب و هوای جهان
۳۴-۳۵	-	گرمایش زمین
۳۶	۱:۲۱,۰۰۰,۰۰۰	نقشه مناطق زمانی جهان

آسیا

صفحه	مقیاس	عنوان
۳۷	۱:۵۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی آسیا
۳۸	۱:۴۴,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آسیا
۳۹	۱:۱۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی خاور میانه

ایران

صفحه	مقیاس	عنوان
۴۰-۴۱	۱:۵,۱۵۰,۰۰۰	نقشه طبیعی ایران
۴۲-۴۳	-	مشخصات کلی تقسیمات کشوری ایران
۴۴-۴۵	۱:۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه تقسیمات کشوری ایران
۴۶-۴۷	۱:۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه راههای ایران
۴۸	۱:۷,۷۰۰,۰۰۰	نقشه منابع آب ایران
۴۹	۱:۷,۷۰۰,۰۰۰	نقشه زمین شناسی ایران
۵۰	۱:۴,۳۵۰,۰۰۰	نقشه عمومی دریای خزر
۵۱	۱:۴,۵۰۰,۰۰۰	نقشه عمومی خلیج فارس
۵۲	۱:۱,۹۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آذربایجان
۵۳	۱:۱,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ارمنستان
۵۴	۱:۵,۶۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ترکیه
۵۵	۱:۴,۶۷۰,۰۰۰	نقشه سیاسی عراق
۵۶	۱:۷,۳۵۰,۰۰۰	نقشه سیاسی پاکستان
۵۷	۱:۴,۷۵۰,۰۰۰	نقشه سیاسی افغانستان
۵۸	۱:۴,۳۵۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ترکمنستان
۵۹	۱:۱۱,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی هند
۶۰	۱:۲۷,۴۰۰,۰۰۰	نقشه عمومی روسیه
۶۱	۱:۲۷,۴۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی روسیه
۶۲	۱:۱۹,۲۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی چین
۶۳	۱:۹,۸۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی قزاقستان
۶۴	۱:۸,۸۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ژاپن
۶۵	۱:۱۷,۳۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی اندونزی

اروپا

صفحه	مقیاس	عنوان
۶۶	۱:۲۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی اروپا
۶۷	۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی اروپا
۶۸	۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه راهنمای اتحادیه اروپا
۶۹	۱:۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی شمال شرقی اروپا
۷۰	۱:۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی شرق اروپا
۷۱	۱:۶,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی جنوب شرقی اروپا
۷۲	۱:۴,۶۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ایتالیا
۷۳	۱:۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی کشورهای اسکاندیناوی
۷۴	۱:۳,۱۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آلمان
۷۵	۱:۴,۷۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی فرانسه
۷۶	۱:۴,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی انگلستان
۷۷	۱:۴,۷۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی اسپانیا

افریقا

صفحه	مقیاس	عنوان
۷۸	۱:۳۵,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی افریقا
۷۹	۱:۳۹,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی افریقا
۸۰-۸۱	۱:۱۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی شمال افریقا
۸۲	۱:۱۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی جنوب افریقا

آمریکای شمالی

صفحه	مقیاس	عنوان
۸۳	۱:۳۳,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی آمریکای شمالی
۸۴	۱:۳۴,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آمریکای شمالی
۸۵	۱:۲۲,۷۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی کانادا
۸۶	۱:۱۶,۳۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی ایالات متحده آمریکا
۸۷	۱:۱۲,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آمریکای مرکزی و جزایر هند غربی

آمریکای جنوبی

صفحه	مقیاس	عنوان
۸۸	۱:۲۸,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی آمریکای جنوبی
۸۹	۱:۳۴,۱۱۱,۱۱۱	نقشه سیاسی آمریکای جنوبی
۹۰	۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی برزیل
۹۱	۱:۱۳,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی آرژانتین

اقیانوسیه

صفحه	مقیاس	عنوان
۹۲	۱:۲۸,۰۰۰,۰۰۰	نقشه طبیعی اقیانوسیه
۹۳	۱:۲۷,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی اقیانوسیه
۹۴	۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰	نقشه سیاسی استرالیا
۹۵	۱:۳۶,۵۰۰,۰۰۰	نقشه سرزمین جنوبگان
۹۵	۱:۴۶,۵۰۰,۰۰۰	نقشه نواحی شمالگان

کشورهای مستقل جهان

صفحه	عنوان
۹۶-۱۱۲	کشورهای مستقل جهان